

PROGRAMAREA LINIARĂ

1. Să se optimizeze:

$$\max F(x_1, x_2) = 10 \cdot x_1 + 8 \cdot x_2 - \text{funcția de maximizare}$$

$$\begin{cases} x_1 \leq 50 \\ x_2 \leq 50 \\ 0,4 \cdot 10 \cdot x_1 + 0,5 \cdot 8 \cdot x_2 \leq 350 \end{cases} \quad \text{- sistem de restricții}$$

$$x_1 \geq 0; \quad x_2 \geq 0$$

Trecerea de la *forma canonică* la *forma standard* se face prin adăugarea unei variabile suplimentare (de egalizare) pentru fiecare inecuație a sistemului de restricții.

În cazul nostru sistemul are trei inecuații, deci se vor introduce trei variabile de egalizare notate: x_3, x_4, x_5 .

$$\begin{cases} x_1 + x_3 = 50 \\ x_2 + x_4 = 50 \\ 0,4 \cdot 10 \cdot x_1 + 0,5 \cdot 8 \cdot x_2 + x_5 = 350 \end{cases}$$

$$x_1 \geq 0; \quad x_2 \geq 0; \quad x_3 \geq 0; \quad x_4 \geq 0; \quad x_5 \geq 0$$

Acest sistem se mai poate scrie:

$$\begin{cases} x_1 + 0 \cdot x_2 + x_3 + 0 \cdot x_4 + 0 \cdot x_5 = 50 \\ 0 \cdot x_1 + x_2 + 0 \cdot x_3 + x_4 + 0 \cdot x_5 = 50 \\ 4 \cdot x_1 + 4 \cdot x_2 + 0 \cdot x_3 + 0 \cdot x_4 + x_5 = 350 \end{cases}$$

Din sistemul de ecuații se construiește matricea A și b :

$$A = \begin{matrix} & a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_5 \\ \begin{bmatrix} 1 & 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 & 1 & 0 \\ 4 & 4 & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} & ; & b = \begin{bmatrix} 50 \\ 50 \\ 350 \end{bmatrix} \end{matrix}$$

Funcția de maximizare devine:

$$\max F(x_1, x_2, x_3, x_4, x_5) = 10 \cdot x_1 + 8 \cdot x_2 + 0 \cdot x_3 + 0 \cdot x_4 + 0 \cdot x_5$$

Se construiește matricea C :

$$C_j = \begin{matrix} & a_1 & a_2 & a_3 & a_4 & a_5 \\ [10 & 8 & 0 & 0 & 0] \end{matrix}$$

Pentru identificarea soluțiilor optime se trasează următorul tabel.

		C_j	10	8	0	0	0		
C^B	Baza	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	b		
	0	a_3	1	0	1	0	0	50	$50/1=50$
0	a_4	0	1	0	1	0	50	$50/0=-$	
0	a_5	4	4	0	0	1	350	$350/4=87,5$	
Z_j		0	0	0	0	0	0		
$Z_j - C_j$		-10	-8	0	0	0			
		<0	<0	=0	=0	=0			

Completarea tabelului:

- linia C_j din tabel se completează cu valorile din matricea C_j ;
- coloanele a_1, a_2, a_3, a_4, a_5 din tabel se completează cu valori din matricea A ;
- coloana b din tabel se completează cu valorile din matricea b ;
- pe coloana cu Baza se trec variabilele suplimentare (de egalizare) cazul nostru a_3, a_4, a_5 (litere);
- coloana C^B se completează cu valorile lui a_3, a_4, a_5 luate din matricea C_j (adică inițial cu zero);
- linia Z_j se completează astfel: $Z_j = C^B \cdot a_i$, adică:

$$C^B \cdot a_1 = 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 4 = 0$$

$$C^B \cdot a_2 = 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 4 = 0$$

$$C^B \cdot a_3 = 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 = 0$$

$$C^B \cdot a_4 = 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 = 0$$

$$C^B \cdot a_5 = 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 = 0$$

$$C^B \cdot b = 0 \cdot 50 + 0 \cdot 50 + 0 \cdot 350 = 0$$

- se calculează apoi diferența $Z_j - C_j$, rezultând pe coloanele a_1 și a_2 valorile -10 și -8 . Deoarece există diferențe (negative) $Z_j - C_j < 0$ **rezultă că soluția nu este optimă**;
- pentru stabilirea vectorului care intră în bază se caută maximul diferențelor negative $\max |Z_j - C_j|$ astfel:

$$\max |Z_j - C_j| = \max |-10, -8| = \max (10, 8) = 10$$

Deoarece valoarea 10 (rezultată din $|-10|$) se găsește pe coloana a_1 **rezultă că vectorul a_1 intră în bază**.

- pentru a determina vectorul care iese din bază se pune condiția:

$$\min \left\{ \frac{b}{a_1} \right\} \Rightarrow \min \left\{ \frac{50}{1}, \frac{50}{0}, \frac{350}{4} \right\} = \min \{50, -, 87,5\} = 50$$

ATENȚIE: La numitor se trec componentele vectorului care intră în bază (cazul nostru componentele vectorului a_1).

Deoarece valoarea 50 se găsește pe a prima linie, se caută pe această linie în vectorul de bază valoarea „1”. În cazul nostru cifra „1” am găsit-o pe coloana a_3 , rezultă că a_3 iese din bază.

- se stabilește pivotul care se găsește la intersecția dintre coloana care intră în vectorul de bază (a_1 în cazul nostru) și linia pe care am găsit minimumul $\min\left\{\frac{b}{a_1}\right\} = 50$ (prima linie în cazul nostru).

Se completează un nou tabel, astfel:

- linia C_j din tabel se completează cu valorile din matricea C_j ;

	C_j	10	8	0	0	0		
C^B	Baza	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	b	
10	a_1	1	0	1	0	0	50	$50/0=-$
0	a_4	0	1	0	1	0	50	$50/1=50$
0	a_5	0	4	-4	0	1	150	$150/4=37.5$
Z_j		10	0	10	0	0	500	
Z_j-C_j		0	-8	10	0	0		
		=0	<0	>0	=0	=0		

- pe coloana Bază, deoarece s-a stabilit că a_1 trebuie să intre în bază și a_3 iese din bază se trece în loc de $a_3 \rightarrow a_1$;
- pe coloana C^B se trec valorile a_1, a_4, a_5 din vectorul C_j ;
- linia pivotului din tabelul anterior se împarte la pivot;
- coloana pivotului (a_1 în cazul nostru) se completează cu 0;
- restul elementelor se cu regula pivotului astfel:

a_2	a_1	a_2^{nou}
$m=0$	$o=1$	$m/o=0/1=0$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot
$n=1$	$p=0$	$\frac{o \cdot n - p \cdot m}{o} = \frac{1 \cdot 1 - 0 \cdot 0}{1} = 1$
$r=4$	$s=4$	$\frac{o \cdot r - s \cdot m}{o} = \frac{1 \cdot 4 - 4 \cdot 0}{1} = 4$

a_3	a_1	a_3^{nou}
1	1	$1/1=1$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot
0	0	$\frac{1 \cdot 0 - 0 \cdot 1}{1} = 0$
0	4	$\frac{1 \cdot 0 - 4 \cdot 1}{1} = -4$

a_4	a_1	a_4^{nou}
0	<u>1</u>	$0 / \underline{1} = 0$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot
1	0	$\frac{1 \cdot 1 - 0 \cdot 0}{\underline{1}} = 1$
0	4	$\frac{1 \cdot 0 - 4 \cdot 0}{\underline{1}} = 0$

a_5	a_1	a_5^{nou}
0	<u>1</u>	$0 / \underline{1} = 0$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot
0	0	$\frac{1 \cdot 0 - 0 \cdot 0}{\underline{1}} = 0$
1	4	$\frac{1 \cdot 1 - 4 \cdot 0}{\underline{1}} = 1$

b	a_1	b^{nou}
50	<u>1</u>	$50 / \underline{1} = 50$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot
50	0	$\frac{1 \cdot 50 - 0 \cdot 50}{\underline{1}} = 50$
350	4	$\frac{1 \cdot 350 - 4 \cdot 50}{\underline{1}} = 150$

- linia Z_j se completează astfel: $Z_j = C^B \cdot a_i$, adică:

$$C^B \cdot a_1 = 10 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 0 = 10$$

$$C^B \cdot a_2 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 4 = 0$$

$$C^B \cdot a_3 = 10 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot (-4) = 10$$

$$C^B \cdot a_4 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 0 \cdot 0 = 0$$

$$C^B \cdot a_5 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 1 = 0$$

$$C^B \cdot b = 10 \cdot 50 + 0 \cdot 50 + 0 \cdot 150 = 500$$

- se calculează apoi diferența $Z_j - C_j$, rezultând pe coloanele a_1 și a_2 valorile 0 și -8. Deoarece există o diferență (negativă) $Z_j - C_j < 0$ **rezultă că soluția nu este optimă**;

- pentru stabilirea vectorului care intră în bază se caută maximum **DIFERENȚELOR NEGATIVE** $\max |Z_j - C_j|$ astfel:

$$\max |Z_j - C_j| = \max |-8| = \max(8) = 8$$

Deoarece valoarea 8 (rezultată din $|-8|$) se găsește pe coloana a_2 **rezultă că vectorul a_2 intră în bază**.

- pentru a determina vectorul care iese din bază se pune condiția:

$$\min \left\{ \frac{b}{a_2} \right\} \Rightarrow \min \left\{ \frac{50}{0}, \frac{50}{1}, \frac{150}{4} \right\} = \min \{-; 50; 37,5\} = 37,5$$

ATENȚIE: La numitor se trec componentele vectorului care intră în bază (cazul nostru componentele vectorului a_2).

Deoarece valoarea 37,5 se găsește pe a treia linie, se caută pe această linie în vectorul de bază valoarea „1”. În cazul nostru cifra „1” am găsit-o pe coloana a_4 , rezultă că a_5 iese din bază.

- se stabilește pivotul care se găsește la intersecția dintre coloana care intră în vectorul de bază (a_2 în cazul nostru) și linia pe care am găsit minimumul $\min\left\{\frac{b}{a_2}\right\} = 37,5$ (a treia linie în cazul nostru).

Se completează un nou tabel, astfel:

- linia C_j din tabel se completează cu valorile din matricea C_j ;

	C_j	10	8	0	0	0		
C^B	Baza	a_1	a_2	a_3	a_4	a_5	b	
10	a_1	1	0	1	0	0	50	
0	a_4	0	0	1	1	-0,25	12,5	
8	a_2	0	1	-1	0	0,25	37,5	
Z_j		10	8	2	0	2	800	
$Z_j - C_j$		>0	>0	>0	=0	>0		

- pe coloana Bază, deoarece s-a stabilit că a_2 trebuie să intre în bază și a_5 iese din bază se trece în loc de $a_5 \rightarrow a_2$;
- pe coloana C^B se trec valorile a_1, a_4, a_2 din vectorul C_j ;
- linia pivotului din tabelul anterior se împarte la pivot;
- coloana pivotului (a_2 în cazul nostru) se completează cu 0;
- restul elementelor se completează cu regula pivotului astfel:

a_1	a_2	a_1^{nou}
$m=1$	$o=0$	$\frac{s \cdot m - o \cdot r}{s} = \frac{4 \cdot 1 - 0 \cdot 0}{4} = 1$
$n=0$	$p=1$	$\frac{o \cdot n - p \cdot r}{s} = \frac{4 \cdot 0 - 1 \cdot 0}{4} = 0$
$r=0$	$s=4$	$r/s = 0 / 4 = 0$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot

a_3	a_1	a_3^{nou}
1	0	$\frac{4 \cdot 1 - 0 \cdot (-4)}{4} = 1$
0	1	$\frac{4 \cdot 0 - 1 \cdot (-4)}{4} = 1$
-4	4	$-4 / 4 = -1$ – pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot

a_4	a_1	a_4^{nou}
0	0	$\frac{4 \cdot 0 - 0 \cdot 0}{4} = 0$
1	1	$\frac{4 \cdot 1 - 1 \cdot 0}{4} = 1$
0	4	0/4=0– pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot

a_5	a_1	a_5^{nou}
0	0	$\frac{4 \cdot 0 - 0 \cdot 1}{4} = 0$
0	1	$\frac{4 \cdot 0 - 1 \cdot 1}{4} = -0,25$
1	4	1/4=0,25– pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot

b	a_1	b^{nou}
50	0	$\frac{4 \cdot 50 - 0 \cdot 150}{4} = 50$
50	1	$\frac{4 \cdot 50 - 1 \cdot 150}{4} = 12,5$
150	4	150/4=37,5– pe linia cu pivotul elementul se împarte la pivot

➤ linia Z_j se completează astfel: $Z_j = C^B \cdot a_i$, adică:

$$C^B \cdot a_1 = 10 \cdot 1 + 0 \cdot 0 + 0 \cdot 8 = 10$$

$$C^B \cdot a_2 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot 0 + 8 \cdot 1 = 8$$

$$C^B \cdot a_3 = 10 \cdot 1 + 0 \cdot 1 + 8 \cdot (-1) = 2$$

$$C^B \cdot a_4 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot 1 + 8 \cdot 0 = 0$$

$$C^B \cdot a_5 = 10 \cdot 0 + 0 \cdot (-0,25) + 8 \cdot 0,25 = 2$$

$$C^B \cdot b = 10 \cdot 50 + 0 \cdot 12,5 + 8 \cdot 37,5 = 800$$

➤ se calculează apoi diferența $Z_j - C_j$. Deoarece nu există o diferență (negativă) $Z_j - C_j > 0$ rezultă că s-a atins soluția optimă;

Soluțiile problemei sunt:

$$a_1 = 50 \text{ sau se scrie } x_1 = 50$$

$$a_2 = 37,5 \text{ sau se scrie } x_2 = 37,5$$